

OBSAH

I. ÚVOD	9
II. HISTORICKÝ PŘEHLED	12
III. MORFOLOGIE	17
1. Hypotalamus	17
Topografie hypotalamických jader 17 — Histologie hypotalamických jader 21 —	
Nervové spoje hypotalamu s vyššími oddíly CNS 22	
2. Hypofýza	25
Vaskularizace hypofýzy 27 — Inervace hypofýzy 28	
3. Spojení hypotalamu s hypofýzou	29
Nervové spojení 29 — Cévní spojení 32	
IV. FUNKCE HYPOTALAMU	37
Některé biochemické charakteristiky hypotalamu 37 — Metabolismus hypotalamu	
38 — Koordinace funkcí vegetativního nervstva 39 — Koordinace metabolismu 41	
— Souhrn 43	
V. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY FUNKCE HYPOTALAMO-HYPOFYZÁRNÍHO SYSTÉMU	47
Mechanismus zpětných vazeb 50 — Funkce stonku hypofýzy 53 — Účast při působení zevních vlivů 56	
VI. HYPOTALAMICKÁ REGULACE SEKRECE ACTH	59
1. Vliv zevního prostředí na sekreci ACTH. Zátěže	59
2. Sekrece ACTH z hypofyzárních transplantátů a z „denervované“ hypofýzy	62
3. Vztah hypotalamických jader k sekreci ACTH (léze a dráždění)	64
4. Látkové ovlivnění sekrece ACTH	68
Zpětná vazba 68 — Farmakologická stimulace a blokáda 71 — Účast hormonů neurohypofýzy 74 — Specifické hypotalamické působky, kortikotrofin uvolňující faktor (CRF) 80	
5. Hypotalamická regulace sekrece aldosteronu	85
VII. HYPOTALAMICKÁ REGULACE SEKRECE TSH	93
1. Vliv zevního prostředí na sekreci TSH. Zátěže	93
2. Sekrece TSH z hypofyzárních transplantátů a z „denervované“ hypofýzy	96
3. Vztah hypotalamických jader k sekreci TSH	98
4. Látkové ovlivnění sekrece TSH	100
Zpětná vazba 101 — Akumulace hormonů štítné žlázy v hypotalamu a neurohypofýze 104 — Farmakologická stimulace a blokáda sekrece TSH 107 — Účast hormonů neurohypofýzy 111 — Hypotalamické TSH-hypofyzotrofní působky 112	
VIII. HYPOTALAMICKÁ REGULACE SEKRECE GONADOTROFINŮ	120
1. Vliv zevního prostředí na sekreci gonadotrofinů	120
Vliv světla 121 — Provokovaná ovulace 122 — Cykličnost pohlavních dějů 123	
2. Sekrece gonadotrofinů z hypofyzárních transplantátů a z „denervované“ hypofýzy	124
3. Vztah hypotalamických jader k sekreci gonadotrofinů	127
4. Látkové ovlivnění sekrece gonadotrofinů	130
Zpětná vazba 131 — Farmakologická stimulace a blokáda sekrece gonadotrofinů 134 — Účast hormonů neurohypofýzy 138 — Hypotalamické hypofyzotrofní působky s vlivem na sekreci gonadotrofinů 141	
IX. HYPOTALAMICKÁ REGULACE SEKRECE STH A MSH	149
Hypotalamická regulace sekrece STH	149
Hypotalamická regulace sekrece MSH	152

X. HYPOTALAMICKÁ REGULACE SEKRECE ADIURETINU A OXYTOCINU	155
1. Vliv zevního prostředí na sekreci adiuretinu a oxytocinu	155
2. Přímé vztahy mezi hypotalamem a adiuretinem a oxytocinem	160
Přítomnost adiuretinu a oxytocinu v předním hypotalamu 160 — Vliv lézí a dráždění hypotalamu na sekreci adiuretinu a oxytocinu 161	
3. Látkové ovlivnění sekrece adiuretinu a oxytocinu	162
4. Vztah hormonů neurohypofýzy k adenohypofýze	165
XI. K OTÁZCE POČTU HYPOTALAMICKÝCH ADENOHYPOFYZOTROFNÍCH PŮSOBKŮ A MECHANISMU JEJICH ÚČINKU	172
1. Úvahy o počtu adenohypofyzotrofních působků hypotalamu	172
Lokalizace řízení adenohypofyzárních funkcí v hypotalamu 172 — Počet působků 174 — Mechanismus jejich transportu 177	
2. Mechanismus účinku adenohypofyzotrofních působků v hypofýze	179
Vliv na obsah kyseliny askorbové in vitro 179 — Vliv na obsah fosfatáz in vitro 182 — Závislost mezi aktivitou kyselých fosfatáz v hypofýze a sekrecí TSH 188 — Doklady pro identitu hypotalamického faktoru, aktivujícího kyselý fosfatázy in vitro s TSH-hypofyzotrofním působkem 191 — Vliv na obsah draslíku 192	
XII. BEZPROSTŘEDNĚ NADŘAŽENÁ CENTRA PRO ČINNOST HYPOTALAMO-HYPOFYZÁRNÍHO SYSTÉMU	196
Nadřazená centra pro regulaci sekrece ACTH 197 — Nadřazená centra pro regulaci sekrece gonadotropinů 198 — Centra pro sekreci ostatních trofních hormonů 199	
XIII. NÁRYS KLINIKY HYPOTALAMO-HYPOFYZÁRNÍCH SYNDROMŮ	203
Hypotalamická symptomatologie 204 — Etiologie hypotalamo-hypofyzárních syndromů 207 — Klasifikace hypotalamických a hypotalamo-hypofyzárních syndromů 211	
A. Účast hypotalamu při běžných endokrinopatiích	212
Diabetes insipidus 213 — Diabetes mellitus 214 — Hypertyreóza 215 — Simmondsova kachexie 217 — Ostatní endokrinopatie 217	
B. Akutní hypotalamické syndromy	218
Hypotalamické kóma 218 — Kóma při hypopituitarismu 219 — Akutní vegetativní poruchy (Penfieldova diencefalická epilepsie) 219 — Akutní poruchy minerálního metabolismu 219	
C. Chronické hypotalamo-hypofyzární syndromy	220
Pubertas praecox 220 — Dystrophia adiposo-genitalis 221 — Syndrom Laurencův-Bardetův-Moonův-Biedlův 222 — Obezita 222 — Endokranióza 223 — Primární hyperadiuretinismus 225 — Premenstruální tenze (cyklický edém) 225 — Endokrinní projevy léčby ataraktiky 225 — Další syndromy 226	
D. Dnešní možnosti diagnostiky hypotalamo-hypofyzárních syndromů	227
E. Dnešní možnosti terapie hypotalamo-hypofyzárních syndromů	228
XIV. SOUHRN 237 — REZJUME 244 — SUMMARY 251	
REJSTŘÍK AUTORSKÝ	259
REJSTŘÍK VĚCNÝ	267